

Για την ανάδειξη της σύγκρουσης με τους στρατοκράτες! όχι για την αποφυγή της...

[ΣτΣ: Το κείμενο που ακολουθεί γράφτηκε από το «Ξυπόλητο Τάγμα» για τις *Σημειώσεις της Στέπας* πριν από την κυβερνητική εναλλαγή. Κάτι η εισβολή της αστυνομίας στο σπίτι του ολικού αρνητή στράτευσης Θ. Νεδελκόπουλου στις 29 Απρίλη 2015, κάτι τα πρόσφατα εξοπλιστικά προγράμματα, κάτι το χουντογλέντι της 25ης Μαρτίου 2015, κάτι το άρθρο στους *Financial Times* πριν την «κρίσιμη διαπραγμάτευση» της 20ής Φλεβάρη με τίτλο «Παραμονή της Ελλάδας στο Ευρώ: Αξία... ανεκτίμητη!» όπου αναφέρεται χαρακτηριστική ότι «η γεωπολιτική, πολύ περισσότερο από την οικονομία, είναι το κύριο ζήτημα (...) Η Ελλάδα είναι υπεύθυνη για την εξασφάλιση ενός μεγάλου και ασταθούς τμήματος των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε. Κι αυτός ο ρόλος θα γίνει ακόμη σημαντικότερος, με τις συγκρούσεις που μαίνονται στην βόρεια Αφρική και την Μέση Ανατολή. (...) Η στρατηγική σημασία της χώρας ως πυλώνα της Ευρώπης έχει αυξηθεί κι ας έχει συρρικνωθεί η οικονομία της κατά το ένα τέταρτο»... Όλα τα παραπάνω υποδεικνύουν ότι το κείμενο διατηρεί την επικαιρότητά του.]

Θα περίμενε κανείς πως το κράτος δεν θα ασχολούνταν με την επιλογή μιας μειοψηφίας. Πως δεν θα ξεδίπλωνε μια γκάμα κατασταλτικών μέσων για τους ανθρώπους εκείνους που αποτελούν μειοψηφία ακόμα και στον ίδιο τους τον πολιτικό χώρο. Η πραγματικότητα, όμως, είναι αδυσώπητη: διοικητικά πρόστιμα, αυτόφωρα, μεταγωγές, επαναλαμβανόμενες διώξεις και δικαστήρια είναι κάποια από τα όπλα του κράτους ενάντια σε μια πολιτική κίνηση που καταφέρνει να παράγει όλες κι όλες μερικές δηλώσεις ολικής άρνησης στράτευσης το χρόνο.

Τι είναι αυτό που αντιλαμβάνονται οι εχθροί μας, αλλά διαφεύγει από τον πολιτικό μας χώρο; Σε τι συνίσταται η αναβαθμισμένη αντιμετώπιση των ολικών αρνητών στράτευσης από το κράτος; Τολμούμε να πούμε πως, το απέναντι στρατόπεδο έχει πολύ μεγαλύτερη συναίσθηση της σημασίας που φέρει η ολική άρνηση στράτευσης, από ό,τι ο ίδιος ο αναρχικός, αυτόνομος, αντιεξουσιαστικός χώρος. Και για αυτό παίρνει τα μέτρα του.

Όσο εύκολα, τα εγχώρια κινήματα, έχουν καταδείξει την αστυνομία ως στυλοβάτη της κρατικής υπόστασης, τόσο δύσκολα αναγνωρίζουν τη μήτρα της

αστυνομίας –το στρατό δηλαδή– ως θεμελιωτή της ταξικής κυριαρχίας των αφεντικών και ταυτόχρονο εγγυητή της καπιταλιστικής λειτουργίας. Η θέρμη που χαρακτηρίζει όσους/ες συγκρούονται με την αστυνομία, μετατρέπεται σε ψύχος όταν πρόκειται για το στρατό, ή σε στρίψιμο διά του τρελόχαρτου όταν πρόκειται για τη θητεία. Η έλλειψη άμεσης βιωματικής καταστολής των κινημάτων από το στρατό, τον έχει βγάλει σχεδόν από το κάδρο των αντιστάσεων και τον έχει καταστήσει σχεδόν αόρατο για τα υποκείμενα του κοινωνικού και ταξικού ανταγωνισμού. Υπάρχουν βέβαια και αυτοί/ές, κυρίως στο χώρο της αριστεράς, που βλέπουν το στρατό ως απαραίτητο στοιχείο της δικιάς τους μελλοντικής κρατικής κόκκινης υπόστασης. Και άλλοι/ες, κυρίως στον αντιεξουσιαστικό χώρο, ως μέσο για την απόκτηση χρήσιμων στρατιωτικών γνώσεων για τη μεγάλη μέρα της επανάστασης ή για την ένοπλη σύγκρουση με το κράτος. Εργατικά συνδικάτα βγάζουν πύρινους λόγους όταν ανακοινώνονται κλεισίματα βιομηχανιών όπλων, καταγγέλλοντας πολλές φορές το ξεπούλημα της εθνικής τεχνογνωσίας πολέμου, ενώ οργανώσεις που θέλουν να θεωρούνται επαναστατικές ελπίζουν σε μια προοδευτική κυβέρνηση που θα μοιράσει καλύτερα την πίτα μεταξύ υπουργείου Άμυνας και Παιδείας.

Όταν, δε, γίνεται λόγος για τη στρατιωτική θητεία, όλος ο τσακωμός περιστρέφεται γύρω από το ηλικιακό όριο κατάταξης και το μήκος της θητείας, ενώ δεν είναι λίγες οι φορές που οι τοπικές κοινωνίες αντέδρασαν στο κλείσιμο ενός στρατοπέδου, μιας και για αυτές η εξέλιξη αυτή σηματοδοτεί το στέρεμα οικονομικών απολαβών. Υψηλή αξία απολαμβάνει ο σταθερός και μόνιμος μισθός του ένστολου, πράγμα που εκτοξεύει τις βάσεις των στρατιωτικών και αστυνομικών σχολών.

Όλα αυτά συμβαίνουν σε μια χώρα που χρησιμοποιείται αδιάλειπτα το μέτρο της στρατιωτικής επίταξης ως μέσο αντιμετώπισης απεργιών και που ο στρατός έχει βγει επίσημα στους δρόμους κατά την Ολυμπιάδα του 2004, του έχει ζητηθεί να αναλάβει κατασταλτική δράση τρεις φορές μετά το ξέσπασμα της κρίσης,¹ εμπλέκεται σε Αφγανιστάν, Ιράκ, Κόσοβο, Λιβύη, Συρία και Κεντροαφρικανική Δημοκρατία. Ας μην ξεχνάμε πως ο στρατός έχει πρωταγωνιστήσει και σε τρεις δικτατορίες...

πίσω στα βασικά

Η Ελλάδα, λόγω των επιλογών των κυρίαρχων τάξεων, είχε την προνοητικότητα να βρίσκεται από την πλευρά των νικητών και στους δύο Παγκόσμιους Πολέμους. Επιπλέον, κατά τον Ψυχρό Πόλεμο βρισκόταν στο σύνορο του Δυτικού

1. Στις 03/04/2014 ο επίτιμος αρχηγός του ΓΕΝ, Κοσμάς Χρηστίδης, δήλωσε σε ιντερνετική εκπομπή πως τρεις φορές υπήρξε πολιτική εντολή να κατεβεί ο στρατός στο δρόμο.

με τον Ανατολικό κόσμο. Τα δεδομένα αυτά, μαζί με το πάντοτε ζηλευτό γεωπολιτικό της στίγμα, της προσέφεραν μια σημαντική θέση στον παγκόσμιο καταμερισμό δύναμης και εξουσίας. Απότοκο αυτών ήταν τα κρατικά επιτελεία να θεωρούνε τη βαλκανική χερσόνησο και την νοτιοανατολική Μεσόγειο ως τον δικό τους ζωτικό χώρο. Για αυτό και η ελληνική οικονομική κυριαρχία στα Βαλκάνια, μετά την πτώση του ανατολικού μπλοκ, ήταν κάτι παραπάνω από προφανές. Είναι περιττό να αναφέρουμε πως η διατήρηση και η επέκταση αυτής της κυριαρχίας περνούσε και θα περνάει μέσα από την ετοιμότητα της ελληνικής στρατιωτικής μηχανής.

Όμως, η οικονομική κρίση που ξέσπασε από το 2008 και μετά, έχει θέσει υπό αναδιαμόρφωση τα όσα γνωρίζαμε. Καπιταλιστικές δομές που δεν λειτουργούνε αποτελεσματικά, απειλούνται να χάσουν τη θέση τους από άλλες καπιταλιστικές δομές. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελούν οι ελληνικές τράπεζες, η καρδιά δηλαδή του ελληνικού καπιταλισμού. Μια οποιαδήποτε χρεοκοπία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος θα κόστιζε στους Έλληνες καπιταλιστές όλο το δίκτυο των τραπεζικών καταστημάτων, σε όλες τις χώρες των Βαλκανίων. Ζημιά ανυπολόγιστη, η οποία θα καταβαράθρωνε όλες τις επιτυχημένες προσπάθειες για επεκτατισμό που κατέστρωσε και εφήρμοσε το ελληνικό κράτος από το 1991 και έπειτα.

Παρόλο που οι τράπεζες δεν χρεοκόπησαν ανοιχτά, τα σημάδια του ασθμαίνοντος ελληνικού καπιταλισμού είναι εμφανή για τους ανταγωνιστές του. Πλέον, για να πετύχει η Ελλάδα μια συμφωνία με τους ανταγωνιστές της θα πρέπει να ιδρώσουν πιο πολύ τα διπλωματικά επιτελεία και ο στρατός να φαντάζει στους εχθρούς ως ακόμα πιο αξιόμαχος, αποτελώντας το βαρύ διαπραγματευτικό χαρτί, ικανός να συνεχίσει τη δουλειά των διπλωματών σε περίπτωση εμφάνισης κωλυμάτων. Αν κοιτάξουμε τη δυστοκία του υπουργείου Εξωτερικών να έρθει σε μια συμφέρουσα για τα ελληνικά αφεντικά συμφωνία για την ΑΟΖ

με την Αλβανία, μέσα από το προηγούμενο αναλυτικό σχήμα, τότε πολλά μπορούν να ερμηνευτούν.

Τα ήδη εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα υδρογονανθράκων του Δέλβινου στην Αλβανία, δίπλα στη συννοριακή γραμμή, πολύ πιθανά θα αποτελέσουν ακόμα μια αφορμή για διπλωματικό πυρετό με την Αλβανία. Μην εκπλαγούμε εάν η κυβέρνηση των Αθηνών ανασύρει το πατριωτικό επιχείρημα πως οι κοιλότητες στις οποίες είναι αποθηκευμένα τα κοιτάσματα είναι ελληνικές, καθότι βρίσκονται στο υπέδαφος της «Βορείου Ηπείρου». Βάσει των τελευταίων συμφωνιών της χώρας, από την περιοχή μας αναμένεται να περάσει και ο αγωγός μεταφοράς του αζέρικου φυσικού αερίου, με το σχέδιο να κάνει ξεκάθαρη πρόβλεψη πως σε νευραλγικά σημεία θα δημιουργηθούν αποθηκευτικοί κόμβοι, από τους οποίους θα ξεκινήσουν μελλοντικά κάθετοι αγωγοί με σκοπό να προμηθεύσουν τη βαλκανική ενδοχώρα. Πλάι μας θα βρίσκεται τόσο το σημείο προσθαλάσσωσης του αγωγού με κατεύθυνση την Ιταλία, όσο και ένας αποθηκευτικός κόμβος με κατεύθυνση την Αλβανία. Το πρόσφατο παράδειγμα της ενεργειακής κρίσης στην Ουκρανία δεν αφήνει περιθώριο για εφησυχασμό για εμάς τους «από κάτω». Τα αφεντικά γνωρίζουν μόνο μια λύση όταν οι μπίζνες δισεκατομμυρίων μπαίνουν σε αμφισβήτηση: εθνικιστική κινητοποίηση των πληθυσμών και πόλεμος στο όνομα της πατρίδας, του έθνους και λοιπών κενών εννοιών.

Η σημασία του στρατού, όμως, δεν εξαντλείται στις εξωτερικές υποθέσεις. Όσοι θεωρούν τον εαυτό τους επαναστάτη οφείλουν να κοιτάξουν και εντός συνόρων. Είναι αποδεδειγμένο πως η κρίση σηματοδότησε τη στροφή σημαντικών κομματιών της κοινωνίας προς παραδοσιακούς θεσμούς, όπως η θρησκεία, η πατρίδα και ο στρατός. Σε πρόσφατες δημοσκοπήσεις δεν ήταν λίγοι αυτοί που ξεστόμισαν τη φράση «μια χούντα θα έλυνε το πρόβλημα», βλέποντας στο μηχανισμό του στρατού τον σωτήρα. Το ιδιαίτερα ανησυχητικό αυτό δεδομένο αποδεικνύει περίτρανα πως η επιλογή των κινημάτων να μην αναμετρούνται με τη στρατοκρατία είχε ως αποτέλεσμα τη σταδιακή κάθαρση των караβανάδων από τις αμαρτίες του παρελθόντος και του παρόντος, σε βαθμό που τώρα να φαντάζουν άγιοι.

Ο επικίνδυνος αυτός εναγκαλισμός στρατιωτικού και κοινωνικού αποδεικνύει την αποτελεσματικότητα του στρατού ως μηχανισμού παραγωγής ιδεολογίας. Η σταθερή ροή ανθρώπων στις τάξεις του, μέσω της υποχρεωτικής στράτευσης, ενσταλλάζει εθνικιστικά, ρατσιστικά, σεξιστικά και ιεραρχικά πρότυπα στους φαντάρους, ενώ ταυτόχρονα τους εθίζει στην ιδέα του θανάτου, τόσο για τους ίδιους –μιας και θεωρείται τιμή να θυσιάσουν τη ζωή τους– όσο και για τους άλλους – τους εκάστοτε επιλεγμένους από το κράτος εχθρούς. Από μια άλλη κριτική σκοπιά θα πρέπει να εντοπιστεί η εισδοχή του στρατού σε όλο και περισσότερες πτυχές του κοινωνικού. Η πανεπιστημιακή έρευνα και μελέτη έχει από καιρό μετατραπεί σε προνομιακό πεδίο των στρατοκρατών. Μικρότερα ή μεγα-

λύτερα project, διπλωματικές εργασίες, διδακτορικές έρευνες χρηματοδοτούνται από το στρατό. Επιπλέον θα πρέπει να ρίξουμε τη ματιά μας στους διάφορους οικονομικούς κλάδους που συσχετίζουν την κερδοφορία τους με την ύπαρξη του στρατού, ή την προετοιμασία και εκτέλεση του πολέμου. Κεντρική αναφορά πρέπει να γίνει στη στρατιωτικού τύπου διαχείριση ανθρώπων –και κατ' επέκταση της εργασίας τους (βλέπε στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών)–, αλλά και στην αναβάθμιση της αστυνομικής καταστολής με στρατιωτικά πρότυπα και τεχνογνωσία.

μπροστά με αρνήσεις

Εκτός και εντός συνόρων, η δουλειά των караβανάδων αποδεικνύεται θεμελιακή για την ύπαρξη αυτού του συστήματος, για την απρόσκοπτη λειτουργία της εκμετάλλευσης και της κερδοφορίας. Η διαπίστωση αυτή φέρνει την καθημιά μπροστά σε πολιτικά ερωτήματα απίστευτου ειδικού βάρους. Πώς γίνεται όσοι και όσες δηλώνουν εχθροί και δυνάμει καταστροφείς του καπιταλιστικού τρόπου οργάνωσης της εργασίας και της ζωής να προσφέρουν το κορμί τους στο μηχανισμό που δημιουργήθηκε από τους αντιπάλους, για να διασφαλίζουν την κυριαρχία τους επάνω μας; Πρόσφατα το ΣτΕ, με αφορμή το μισθολογικό των σωμάτων ασφαλείας, ανακήρυξε το στρατό ως τον «πυρήνα του κράτους». Πώς γίνεται ο «πυρήνας του κράτους» να μη βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα μας;

Συγκροτήσαμε το Ξυπόλυτο Τάγμα για να κάνουμε αυτό που θα έπρεπε να θεωρείται δεδομένο. Για εμάς σημασία έχει η ρητορική που συνοδεύεται από πρακτική. Όσο κι αν συμφωνούμε με την «κατάργηση των στρατών εδώ και τώρα», αναγνωρίζουμε ότι αυτό δεν μπορεί να συμβεί όσο προσφέρουμε τις υπηρεσίες μας σε αυτόν. Επειδή το πολιτικό είναι και προσωπικό, και αντίστροφα, επιλέξαμε συνειδητά να αρνηθούμε να υπηρετήσουμε. Μια προσωπική στάση, που δεν μπορεί ούτε να σταθεί αλλά ούτε και να νικήσει εάν δεν είναι ταυτόχρονα και συλλογική. Επιλέξαμε την ολική άρνηση στράτευσης, γιατί πιστεύουμε ότι είναι η αποτελεσματικότερη μέθοδος εναντίωσης στον милитарισμό.

Δεν είμαστε ούτε ήρωες του κινήματος ούτε πεφωτισμένη πρωτοπορία του. Είμαστε σύντροφοι που η ταξική μας θέση και η ιδεολογικοπολιτική μας τοποθέτηση μάς επιβάλλει να πούμε «όχι». Ένα «όχι» που δεν συνοδεύεται από παραίτηση, αλλά είναι η πρώτη θέση μάχης που καταλαμβάνουμε ενάντια στους στρατοκράτες. Οι αντικαπιταλιστικές, αντικρατικές και διεθνιστικές μας καταβολές προφυλάσσουν τις αρνήσεις μας από τις κακοτοπιές της αφομοίωσης. Η άρνηση στράτευσης δεν επικαλείται τη μεγαλοψυχία του αστικού φιλελευθερισμού, καθώς δεν επιδιώκει την προστασία και την αναγνώριση του δικαιώματος στην αντίρρηση συνείδησης.